

099715001032324376/pdf/P17449409f62510590ae110952bfa1e0bed.pdf
(дата звернення: 03.03.2026).

3. Yeung J. W. K. Religious Involvement and Participation in Volunteering: Types, Domains and Aggregate. *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*. 2017. Vol. 28, No. 1. P. 110–138. URL: <https://doi.org/10.1007/s11266-016-9756-6> (дата звернення: 03.03.2026).

4. Якименко Ю., Биченко А., Міщенко М., Шангіна Л. Війна і церква. Церковно-релігійна ситуація в Україні 2022 р. Київ : Центр Разумкова, 2023. URL: https://razumkov.org.ua/images/2023/02/13/2022_Religiya_SITE.pdf (дата звернення: 03.03.2026).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-669-0-80>

HUNGARY'S HUMANITARIAN POLICY TOWARD UKRAINIAN REFUGEES AFTER THE OUTBREAK OF THE FULL-SCALE WAR

ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА УГОРЩИНИ ЩОДО БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Ronai L. M.

*Ph.D. in history and archeology,
Associate professor at the department
of Hungarian history and European
integration, Uzhhorod National
University
Uzhhorod, Ukraine*

Ронай Л. М.

*доктор філософії з історії
та археології,
доцент кафедри історії Угорщини
та європейської інтеграції,
ДВНЗ «Ужгородський національний
університет»
м. Ужгород, Україна*

24 лютого 2022 року повномасштабне вторгнення Російської Федерації в Україну спричинило одну з найшвидше зростаючих гуманітарних криз сучасності. Станом на 2024 рік у світі було зареєстровано понад 6,8 мільйона біженців, з яких переважна більшість жінки та діти. Угорщина виступала як транзитною, так і країною призначення для осіб, що рятуються від військових дій. За даними UNHCR, станом на листопад 2024 року через українсько-угорський кордон в'їхало понад 5,9 мільйона осіб, із яких в Угорщині офіційно зареєстровано 61 000 біженців з України, з яких понад 47 000 подали заявки на тимчасовий захист [6].

Реагування на кризу передбачало координацію центральних і місцевих органів влади, громадянського суспільства, релігійних організацій та широкої громадськості, що забезпечила життєву необхідну підтримку прибулим біженцям.

У березні 2022 року в Угорщині було створено Управління з надзвичайних ситуацій ЮНІСЕФ для допомоги державним і місцевим органам влади та партнерам із громадянського суспільства у реагуванні на потреби біженців. Програма ЮНІСЕФ була спрямована на посилення національного та місцевого потенціалу у наданні критично важливих послуг, зокрема: раннього розвитку дітей, освіти, медичного обслуговування, захисту дітей, соціальної підтримки, розвитку підлітків, а також психічного здоров'я та психосоціальної допомоги. Для реалізації цих заходів ЮНІСЕФ тісно співпрацював із місцевими органами влади та громадськими організаціями, включно з релігійними установами [5].

Отже, гуманітарна відповідь Угорщини продемонструвала високий рівень координації між державними структурами, міжнародними організаціями та громадянським суспільством, забезпечивши ефективне надання підтримки найбільш уразливим групам біженців з України.

Водночас урядові структури та міжнародні партнери оцінювали, що для забезпечення гуманітарних послуг і соціального захисту у 2025 році необхідне фінансування на рівні близько 35 млн доларів США для продовження підтримки біженців.

Угорщина виконала свої зобов'язання в межах механізму тимчасового захисту, запровадженого Європейським Союзом 4 березня 2022 року. Зазначена директива надала українським біженцям право на проживання, доступ до ринку праці, медичного обслуговування та освіти дітей у державах-членах Європейського Союзу. Значна частина осіб, які перебували в Угорщині, скористалася цими правовими можливостями для інтеграції в місцеві громади, а також для пошуку роботи або продовження освіти [2]

Гуманітарна політика Угорщини передбачала забезпечення житлом та базовими соціальними послугами для біженців. На прикордонних пунктах і в регіонах розміщення переселенців було створено пункти прийому, де надавали тимчасове житло, харчування, медичну допомогу та психологічну підтримку. Значну роль у функціонуванні цих центрів відігравали місцеві благодійні організації та волонтерські ініціативи. Особливу увагу приділяли потребам дітей: освітні заклади відкривали додаткові класи для українських учнів і надавали можливість продовжувати навчання за українськими освітніми програмами. Крім

того, система охорони здоров'я Угорщини забезпечувала біженцям доступ до базових медичних послуг [3].

Важливим елементом підтримки стало забезпечення безкоштовного транспорту для громадян України. Угорщина організувала безкоштовний проїзд потягом за маршрутом Загонь – Будапешт, що значно полегшило пересування біженців. Крім того, до 1 липня 2025 року в Будапешті українці могли безкоштовно користуватися всіма видами громадського транспорту, що стало важливим практичним механізмом підтримки у повсякденному житті.

Попри наявність певних політичних суперечностей між урядами України та Угорщини, ці держави мають тривалу історію дипломатичних і добросусідських відносин. Угорщина була однією з перших країн, що визнали незалежність України, зробивши це 3 грудня 1991 року після всеукраїнського референдуму. У тому ж році було укладено угорсько-український базовий договір про добросусідство та співробітництво, який заклав основу подальшого розвитку двосторонніх відносин [1; 4].

Взаємини між Україною та Угорщиною характеризуються співпрацею та взаємною підтримкою. Зокрема, у 2024 році в Угорщині було відкрито Українсько-угорську двомовну середню школу та гімназію імені Тараса Шевченка (*Tarasz Sevcsenko Kétnyelvű Ukrán Nemzetiségi Általános Iskola*). Цей освітній проект розглядається як важливий приклад гуманітарної та культурної взаємодії між двома державами.

Громадяни України, які отримали допомогу в Угорщині, високо оцінюють надану гуманітарну підтримку, а також діяльність угорських громадян і волонтерських організацій, які забезпечували біженців продуктами харчування, одягом та іншими необхідними ресурсами. Така співпраця стала проявом європейської солідарності та сприяла збереженню сусідських і культурних зв'язків між народами.

Таким чином, гуманітарна політика Угорщини щодо біженців з України демонструє, що навіть у складних політичних умовах можливе функціонування ефективних механізмів співпраці, спрямованих на підтримку людей, які постраждали від війни. Ці процеси ілюструють потенціал гуманітарної, освітньої та соціальної взаємодії між двома державами і створюють підґрунтя для подальшого розвитку двосторонніх відносин.

Література:

1. Договір про основи добросусідства та співробітництва між Україною і Угорською Республікою від 6 грудня 1991 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348_004 (дата звернення: 08.03.2026).

2. Україна – Угорщина: сучасний стан та перспективи міждержавних відносин : зб. наук. праць. Матеріали круглого столу, Київ, 20 черв. 2024 р. / за наук. ред. О. О. Рафальського, В. О. Котигоренка. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. Київ – Ніжин : Видавець Лисенко М. М., 2024. 200 с.
3. Gazdag F. Három évtized magyar külpolitikája (1989–2018). Budapest : Ludovika Egyetemi Kiadó, 2021. 328 old.
4. Kiss J. L. A huszonötök Európai. Budapest: Osiris Kiadó, 2005. 883 old.
5. UNICEF Hungary. Refugee Response – Hungary. URL: <https://www.unicef.org/eca/unicef-emergency-response-office-hungary> (дата звернення: 09.03.2026).
6. United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR). Hungary – Country page. URL: <https://www.unhcr.org/us/countries/hungary> (дата звернення: 09.03.2026).